

Thuiszitterspact 2.0 gemeente Groningen: evaluatie 1ste jaar (januari 2022)

Aan: bestuurlijk OOGO (regio centraal)
 Van: stuurgroep Thuiszitterspact 2.0 (Erik de Graaf, voorzitter)
 Datum: 24 december 2021 (versie 0.8)

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Evaluatie van de activiteiten in het eerste jaar	3
A. Schoolaanwezigheid & preventie thuiszitters	3
B. Verbinding onderwijs-jeugdhulp	7

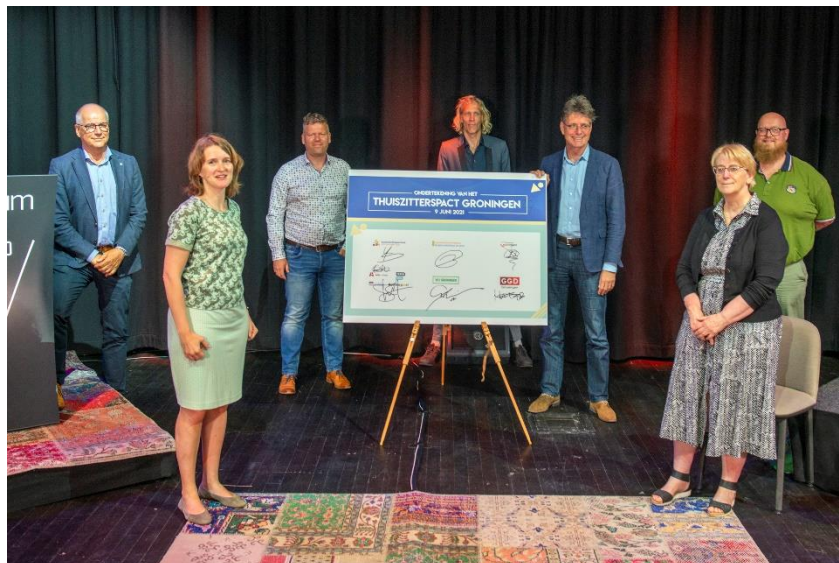
INLEIDING

In de gemeente Groningen wordt sinds 2018 gewerkt met een Thuiszitterspact. Het Pact betreft een gezamenlijke aanpak van de samenwerkingsverbanden PO en VO in de stad Groningen, de MBO-instellingen, de gemeente Groningen, Leerplicht/RMC, WIJ Groningen en GGD Groningen.

Voor de zomer van 2020 is de eerste planperiode afgerond en uitgebreid [geëvalueerd](#). Hieruit blijkt dat de thuiszittersproblematiek, ondanks de landelijke impulsen en de regionale inspanningen, een weerbarstige is gebleken. Al laat de evaluatie ook zien dat er veel terreinen behoorlijke stappen zijn gezet, met name in de voorwaardelijke sfeer. Maatwerk vraagt een netwerk en dat fundament is in Groningen goed gelegd.

In december 2020 is, samen met wethouders, bestuurders van samenwerkingsverbanden, MBO en mensen uit de onderwijspraktijk, input opgehaald voor het nieuwe Pact. Het nieuwe Thuiszitterspact 2.0 van de gemeente Groningen, waar naast thuiszittersproblematiek ook de verbinding onderwijs-jeugdhulp in is ondergebracht, kent een looptijd van 2021 t/m 2024. Jaarlijks stellen we vanuit de stuurgroep Thuiszitterspact 2.0 een evaluatieve stand van zaken op.

Op 9 juni 2021 is in het Forum in Groningen het nieuwe Thuiszitterspact 2.0 ondertekend. Ongeveer dertig mensen in de zaal en ca. 100 mensen hebben via een live stream deze boeiende en inspirerende bijeenkomst bijgewoond. Daarnaast hebben inmiddels 120 mensen de live stream achteraf via YouTube daarna bekeken: <https://www.youtube.com/watch?v=zVQRVb8Mx0>. Het integrale verhaal van de moeder van een thuiszitter is terug te kijken via: <https://youtu.be/Y8Q4kKtaIHE>. Deze informatie is ook gedeeld met alle achterbannen via een aparte nieuwsbrief Thuiszitterspact 2.0 (o.a. te vinden via: <https://www.swv-vo2001.nl/thuiszitterspact-2-0/>). Deze nieuwsbrieven maken onderdeel uit van de informatievoorziening vanuit het Pact.

Ondertekening van het Thuiszitterspact 2.0 in het Forum Groningen

In het vastgestelde Thuiszitterspact 2.0 zijn 25 verbeteracties opgenomen. Deze activiteitenkalender is door de stuurgroep omgevormd tot een werkdocument waarbij alle acties verbonden zijn aan een verantwoordelijk lid van de stuurgroep. De voortgang van de acties in dit werkdocument staat met regelmaat op de agenda van de stuurgroep. De focus ligt dit eerste jaar uiteraard m.n. op die activiteiten die voor het afgelopen jaar gepland waren, met af en toe een doorkijkje naar activiteiten in de nabije toekomst. Dit betekent dus dat niet alle activiteiten in deze eerstejaars evaluatie terugkomen.

**‘HET IS NIET GENOEG, TE WETEN, MEN MOET OOK TOEPASSEN
HET IS NIET GENOEG, TE WILLEN, MEN MOET OOK HANDELEN’ (GOETHE)**

EVALUATIE VAN DE ACTIVITEITEN IN HET EERSTE JAAR

Zoals aangegeven, kent het Pact twee belangrijke pijlers: schoolaanwezigheid & preventie thuiszitters én de verbinding onderwijs-jeugdhulp. Schoolaanwezigheid is daarbij de meer positieve connotatie van thuiszitters, deze beweging is landelijk gaande. Hieronder gaan we puntsgewijs in op de stand van zaken op de beide terreinen. Aan het slot van elke pijler benoemen we ook die activiteiten die wel geïnitieerd zijn in het afgelopen jaar, maar destijds nog geen deel uitmaakten van het activiteitenplan.

A. SCHOOLAANWEZIGHEID & PREVENTIE THUISZITTERS

1. *Het organiseren van doorzettingsmacht binnen de eigen onderwijskolom (PO-VO-MBO)*

PO: Sinds een jaar participeert het SWV PO in een landelijke doorbraakaanpak, die de doorzettingsmacht moet gaan regelen voor het PO, waar het gaat om moeilijk plaatsbare leerlingen. Het wetsvoorstel wordt momenteel voorbereid en waarschijnlijk in het voorjaar van 2022 ingebracht in de 2de Kamer. Gemeenten en SWV's worden dan samen verantwoordelijk voor de plaatsing van leerlingen met een onderwijs-zorgarrangement. In het SWV PO deelverband PO komt de doorbraak kracht dan te liggen bij de directeur/bestuurder en/of de coördinator deelverband, op voordracht van het DOE team.

VO: voor het VO is dit geregeld via een model van opschaling wat uiteindelijk uitkomt bij de commissie Moeilijk Plaatsbare Leerlingen (MPL). In dit overleg wordt in principe alles opgepakt en afgehecht. Uiteindelijk heeft de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband VO het mandaat van de schoolbesturen om een doorbraak te forceren. De doorbraak houdt in dat een schoolbestuur de zorgplicht krijgt waar de leerling het best passende onderwijs kan volgen. Voor de hand ligt dat de 1ste voorkeur van de leerling daarbij leidend is.

MBO: Het MBO kent geen wettelijke opdracht om doorzettingsmacht te organiseren. Knelpunten bij instroom in het MBO worden in eerste instantie opgepakt door een MBO medewerkers per MBO instelling met de taak: stagnatiemeldpunt instroom. De doorstroombegeleiders VO-MBO die worden ingezet vanuit de regionale middelen VSV zijn ook nauw betrokken bij de instroom in het MBO. De meeste vraagstukken worden door eerder genoemde functionarissen opgelost. Bij knelpunten instroom MBO kan worden opgeschaald binnen de staf of lijn van de MBO instelling.

2. *Het verder doorontwikkelen van de aanpak van vrijstellingen (onder 5a) en de betrokkenheid van onderwijs (PO & VO)*

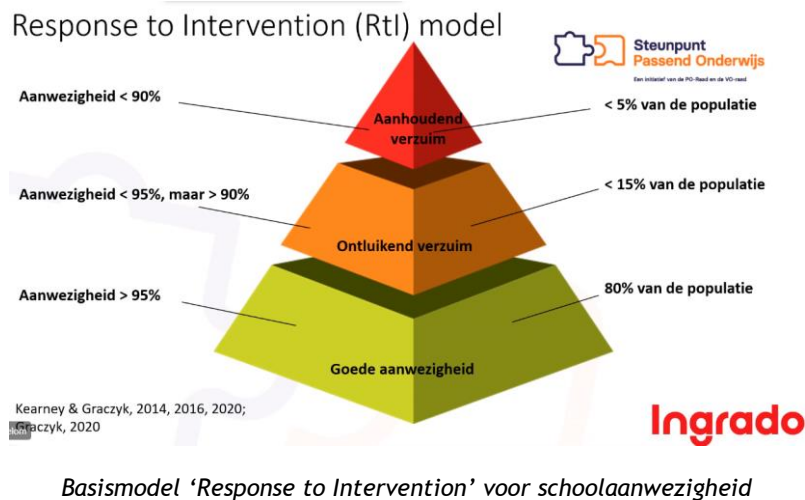
PO: dit is nog een punt van nadere aandacht tussen SWV PO en de afdeling Leerplicht. N.a.v. de bijeenkomst van de stuurgroep in november 2021 is dit opnieuw onder de aandacht gebracht.

VO: dit is coördinerend belegd bij de werkgroep verdiepend verzuim waar Leerplicht, WIJ en samenwerkingsverband VO samenwerken. Praktisch gezien doet de afdeling Leerplicht een aanvraag via het webformulier 'professionals' in Indigo, zodat AVG-proof een advies vanuit het onderwijs over de vrijstelling gevraagd kan worden. De leden van het Expertise- & Consultatieteam van het samenwerkingsverband VO buigen zich hierover in hun wekelijkse casuïstiekoverleg.

3. *Nader onderzoek naar effectieve aanpakken van thuiszitters via het International Network for School Attendance (INSA, <https://www.insa.network/netherlands>) en deelnemen aan het landelijk kennisteam schoolweigering*

De voorzitter van de stuurgroep is lid van het internationale netwerk INSA en is aangesloten op de resultaten van actueel onderzoek naar schoolaanwezigheid en preventie van thuiszitten. Daarnaast neemt de voorzitter deel aan de leergemeenschap schoolaanwezigheid en de leergemeenschap onderwijs-jeugdhulp van het Steunpunt Passend Onderwijs. De beleidsmedewerker van de gemeente Groningen is ook betrokken bij deze laatste leergemeenschap. Samen met leerplichtambtenaren en medewerkers van het OPDC wordt er tevens deelgenomen aan het landelijke kennisteam

schoolweigerings. In de verschillende netwerken is ruim aandacht voor de invulling van het ‘response to intervention’-model.

In de regio worden de kennis- en leerateliers ‘Samenhang in preventie en hulpverlening’ van C4Youth bezocht. C4Youth is vanaf 2010 een Academische Werkplaats Jeugd in de provincie Groningen. Het atelier richt zich op vroegsignalering en -behandeling van dreigende problemen bij jeugdigen met een focus op beschermende factoren in een samenhangende aanpak (‘0 schooluitval’) met drie pijlers: versterken van preventie, betere toegang tot (jeugd)hulp voor kinderen/ouders én afstemming tussen onderwijs & jeugdhulp vooral voor kwetsbare kinderen. In deze aanpak wordt kennis en expertise vanuit onderzoek, wetenschap, praktijk, jongeren en ouders gecombineerd. Ook is het landelijke werkatelier van Gedragswerk & Marc Dullaert in september 2021 bezocht. Hier is input geleverd op het rapport ‘De kracht om door te zetten’.

4. Acties om ervaringsdeskundigen beter te betrekken (ouders, (ex-)thuiszittende leerlingen/jongeren) via o.a. interviews met (ex-)thuiszittende jongeren

Deze acties om ervaringsdeskundigen te betrekken, voeren we gedurende de gehele projectperiode uit. Zo is op startbijeenkomst van het Pact op 9 juni jl. zowel een ouder als een jongere geïnterviewd. Ook hebben we met leden van de stuurgroep een gesprek met een moeder gevoerd over haar thuiszittende kind. Ook binnen C4Youth zijn jongeren en ouders direct betrokkenen in de leerateliers. Dit betekent dat er mét jongeren en ouders wordt gesproken en niet over hen (‘Nothing about us without us’). In december 2021 zijn de ateliers ook samengevoegd, zodat professionals direct met jongeren/ouders konden spreken. Daarnaast heeft de voorzitter van de stuurgroep de conferentie ‘Stem van de Jongere’ bijgewoond van het Steunpunt Passend Onderwijs. De beide samenwerkingsverbanden PO en VO hebben, vanuit de evaluatie Passend Onderwijs (najaar 2020), de opdracht om een Ouder- en Jeugdsteunpunt in te richten. In het VO is een eerste opzet met ouders in de ondersteuningsplanraad (medezeggenschap) besproken. Tot slot staat de casuïstiekbespreking ook bij de stuurgroep op de agenda. We kijken op dit moment naar hoe bestaande casuïstiekbesprekingen in de stuurgroep terug kunnen komen en hoe we een lerend effect kunnen creëren.

5. Vervolg van het pilotproject Jouw Ingebrachte Mentor (JIM) bij situaties van (dreigend) thuiszitten

Na de pilot vorig jaar zijn in twee rondes JIM trainingen uitgevoerd. Bij VO WIJ en School als Wijk is nagenoeg iedereen getraind. Helaas zijn de twee leerplichtambtenaren die binnen de gemeente Groningen waren getraind uitgevallen wegens ziekte en een andere functie. Met het onderwijs VO is in februari 2021 een voorlichtingssessie over de werkwijze van JIM georganiseerd. De voorlichting bij de GGD en Leerplicht vraagt nog aandacht. Hier wordt door JIM actie op gezet.

6. *Beter benutten mogelijkheden van de Variawet (Maatwerk PO-VO)*

In het onderwijs (VO) wordt de Variawet als tamelijk bureaucratisch ervaren. Toch willen we met elkaar bezien hoe we de wet beter kunnen benutten. Belemmerende factoren in de wet hebben we op allerlei plekken landelijk geadresseerd: bij Gedragswerk, bij Marc Dullaert en bij het Ministerie van OCW en bij VWS. Druk vanuit verschillende sectoren en organisaties heeft ertoe geleid dat de Variawet recent door de Onderwijsinspectie is aangepast. Het is nu niet meer nodig om 6-8 weken te wachten op een reactie van de inspectie, maar er kan door het onderwijs direct gehandeld worden. Leerplicht gemeente Groningen, WIJ en het samenwerkingsverband VO hebben afgesproken dat we handelen in de geest van de Variawet.

7. *Inventarisatie van het aantal thuiszitters in het PO en VO met problematiek gerelateerd aan hoogbegaafdheid*

Er zijn gesprekken gestart tussen de gemeente, PO en VO, samen met de coördinerend kartrekker 'hoogbegaafdheid' voor de samenwerkingsverbanden PO en VO. Doel is om deze leerlingen in de overstap eerder/beter in beeld te hebben en een heldere doorgaande lijn te creëren. Er heeft een inventarisatie van overstappers van de HB-voorziening De Gaffel (PO) naar VO plaatsgevonden. Vorig jaar zijn 5 leerlingen uitgestroomd, waarvan 3 naar de stad. Voor zover we er nu zicht op hebben, zitten deze leerlingen in het regulier onderwijs en gaat het relatief goed met ze.

Verder vinden er voor De Gaffel gesprekken plaats met de onderwijsinspectie, de gemeente, SWV PO en VO en het Instituut Publieke Waarden (IPW) om te komen tot een adequate voorziening. Omdat de wet- en regelgeving hier belemmerend werkt volgt er binnenkort een 'pitch' in het landelijke doorbraakteam, waar vijf verschillende ministeries aansluiten. Binnen het PO wordt gewerkt aan een digitale registratie in de webbased applicatie Indigo voor thuiszitters met problematiek gerelateerd aan hoogbegaafdheid. Tevens ligt er een voorstel om te komen tot een taskforce met HB-specialisten, die in het PO kunnen worden betrokken bij complexe casuïstiek.

'MAATWERK VRAAGT NETWERK'

8. *JENN pilot langdurige thuiszitters SOLK PO en VO*

Niet in het oorspronkelijke plan opgenomen is een pilot die dit jaar zou starten. De huidige samenwerking tussen gespecialiseerde zorg en onderwijs leidt (nog) niet altijd tot het gewenste resultaat bij jeugdigen waar er langdurig geen onderwijsparticipatie plaatsvindt. Zorg blijkt versnipperd en de continuïteit ontbreekt, onderwijs kampt met onvoldoende kennis en expertise om adequaat te reageren.

Om deze reden is ingestemd met een pilot voor jongeren die langdurig thuiszitten/verzuimen (meer dan 1 jaar), waarbij er sprake is van onbegrepen lichamelijke klachten (SOLK). Dit zou worden uitgevoerd door een provinciaal onderwijs/zorg expertteam. Deelnemende partijen zijn: een GGD arts, een specialist kindergeneeskunde (UMCG), een deelnemer vanuit gespecialiseerde jeugdhulp (regionaal expertteam), en afhankelijk van de casuïstiek direct betrokkenen vanuit het onderwijs en de gemeenten. Het beoogde expertteam zorg & onderwijs kwam zeer moeizaam van de grond. Met een deels vergelijkbare werkwijze is in de tussentijd een expertteam (DOE-team) ingericht voor het primair onderwijs. Met eenzelfde doelstelling en soortgelijke werkwijze werkt dit team succesvol. Dit DOE-team bedient een beperkter gebied en een beperktere doelgroep: de stad Groningen en het primair onderwijs. Afgesproken is dat de beschikbare subsidie ingezet gaat worden op dit DOE-team. Zo krijgen we de mogelijkheid om toch te leren (ook in JENN verband) van een expertteam waar zorg & onderwijs verenigd zijn. Het project zal gemonitord worden op succesbepalende en belemmerende factoren. Zie ook punt B.3 onder het kopje 'verbinding onderwijs-jeugdhulp' in het primair onderwijs.

9. *Traject Doorstart OPDC VO*

Ook dit traject maakt geen onderdeel uit van het oorspronkelijke Pact, maar is wel relevant gezien de doelstellingen. Doorstart is een nieuw traject binnen het OPDC VO, onderdeel van SWV VO Groningen Stad (vanaf augustus 2021). Het is één van de trajecten die vanuit het onderwijs ingezet

kan worden bij thuiszittende leerlingen. Leerlingen in dit traject zijn door hun complexe (doorgaans psychische/psychiatrische) problematiek niet in staat een schoolgebouw te bezoeken. Ze staan soms ingeschreven bij een school, maar soms ook niet. Het betreft bijv. ook jongeren met een perspectief dagbesteding of arbeid, die wel leerplichtig zijn, niet naar school gaan en/of ook niet (meer) ingeschreven staan.

Het doel van Doorstart is om thuiszittende leerlingen van 12-18 jaar waar dat kan terug te leiden naar onderwijs en het onderwijsperspectief te monitoren. Maar ook in die situaties waarin zorg leidend is, regie en invloed vanuit het onderwijs op het onderwijsperspectief te behouden. Het traject Doorstart heeft inmiddels de eerste acht leerlingen opgepakt. Er zijn twee parttime 'outreaching' docenten aangesteld en er is extra formatie ingezet voor een orthopedagoog. Verwachting is dat we binnen dit traject op jaarbasis zo'n 20 jongeren kunnen begeleiden. Benoemde resultaten zijn: het verminderen van thuiszitters, absoluut verzuim én vrijstellingen.

10. Projectopdracht van Expertise- & Consultatieteam m.b.t. de verbinding VSO-VO

Ook deze projectopdracht is gestart na het ondertekenen van het Pact, maar wel relevant in het licht van thuiszitters. De opdracht kent een tweeledig karakter: het zoveel als mogelijk behouden van leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs en het schakelen - waar dat kan - van leerlingen vanuit PrO en VSO richting regulier. Met als doel de best passende plek voor een leerling. Hierbij is destijds reeds de nieuwe koers van OCW richting inclusiever onderwijs betrokken. Vanuit het swv willen we een impuls geven aan de nauwere samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs. We willen symbiose en de terugstroom naar het regulier onderwijs stimuleren, we willen zicht krijgen op de aantallen en de succesfactoren én actief ondersteunen door procesbegeleiding op individuele casuïstiek. De doelstelling is gericht op de leerling meer kansen tot succes te bieden door deel te (blijven) nemen aan het regulier onderwijs. In het kort streven we de volgende resultaten na:

- verhoging van het aantal symbiosetrajecten in ons swv met 10%;
- de terugstroom van speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs verhogen met 10%;
- het aantal thuiszitters (conform definitie) verminderen met 10%.

11. Ontwikkeling/inrichting van kleinschalige onderwijsvoorzieningen/maatwerk in havo/vwo

Dit aspect is geen activiteit in het oorspronkelijke Pact, maar relevant in het kader van de thuiszittersaanpak. Het SWV VO Groningen Stad heeft €700.000 beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen om kleinschalige onderwijsvormen/maatwerk in de havo/vwo-scholen te implementeren. We denken daarbij aan: beschikbaar stellen van ruimte (kleine groepen), aanpassingen in het programma en vormen van extra ondersteuning en begeleiding (bijv. executieve vaardigheden). Met de inzet van kleinschalige onderwijsvormen/maatwerk voorkomen we mogelijke doorverwijzing naar het speciaal onderwijs of schooluitval. De Rijksuniversiteit Groningen is gevraagd om dit traject met wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen. Dit traject loopt in principe tot 2023. In een volgende rapportage zullen we terugkomen op de (voorlopige) resultaten.

12. Wijzigen naam Pact

Als stuurgroep willen we toe naar een nieuwe naam voor het Pact die beide pijlers verbindt en uitgaat van een positieve insteek. De naam Thuiszitterspact heeft een negatieve connotatie: het zegt iets over wat we juist niet willen. Meer positief zou bijv. kunnen zijn: 'bruggen slaan' of 'bruggen bouwen'. In beide gevallen kan het slaan op zowel het terugdringen van thuiszitten en de verbinding onderwijs-jeugdhulp. Het Thuiszitterspact 2.0 is inmiddels wel een gevestigde naam. Idee is daarom de nieuwe naam (voorlopig) als ondertitel te hanteren in de vorm van een kernachtige zin/slogan. Begin 2022 zullen we deze ondertitel actief gaan voeren in onze communicatie.

B. VERBINDING ONDERWIJS-JEUGDHULP

Basisonderwijs

1. *Continuering van de vaste contactpersonen WIJ-team en JGZ op het basisonderwijs en de voorschoolse voorzieningen + nader onderzoek of inzet vaste contactpersoon WIJ-team en JGZ passende ondersteuningsvorm is voor sbo-scholen.*

In oktober 2021 heeft de kick-off van het kindteam plaatsgevonden. Alle basisscholen in het deelverband gemeente Groningen SWVPO richten in de eerste helft van 2022 een kindteam in op school. Vaste deelnemers aan het kindteam zijn: de school, WIJ, leerplicht en de GGD. De organisatorische regie van het kindteam berust bij de school.

2. *Onderzoeken van de mogelijkheid tot het opstarten van pilots collectieve ondersteuning in de Bladergroenschool (RENN4).*

Het samenwerkingsverband PO werkt samen met de gemeente om van individuele indicering te komen tot collectieve jeugdhulp van specifieke doelgroepen. Voorbeelden daarvan zijn de collectieve inzet van de schoolpoli op de Bladergroenschool en de collectieve populatie bekostiging op de Buitenschool. En de gesprekken hierover om dat ook mogelijk te maken voor de HB voorziening de Gaffel van het SWV PO.

3. *Het inrichten en uitwerken van een zgn. 'DOE team' met daarin professionals uit zowel de jeugdzorg/WIJ-teams als het specialistisch onderwijs van het SWV PO met als opdracht een duurzame inrichting van een dekkend netwerk en aanbod voor leerlingen met een complexe onderwijs- en zorgvraag.*

Het 'DOE-team' zit in een pilotfase. Het doel is het tegengaan van versnippering van jeugdhulp rond een casus. Met een klein kernteam worden zeer moeilijk plaatsbare leerlingen besproken. Hier komt een dringend advies tot plaatsing uit. Dit advies wordt in latere instantie voorgelegd aan de coördinator deelverband/directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband PO als doorzettingsmacht aan de orde is.

Voortgezet onderwijs (VO)

1. *Bestendiging en doorontwikkeling van de VO-WIJ-teams op alle v(s)o-scholen in de gemeente Groningen uitgevoerd door WIJ-Groningen en onderzoek provinciale financiering.*

Op basis van de evaluatie in 2019 en in 2021 (als onderdeel van de AOJ-teams) kunnen we stellen dat VO WIJ goed functioneert in de scholen. Het onderwijs is tevreden over de inzet. Het grootste deel van het VO WIJ team wordt gefinancierd vanuit reguliere jeugdhulp middelen WIJ Groningen. De financiering voor de lange termijn is nog niet geborgd, er vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden van provinciale financiering.

2. *Experimenteren met het collectivieren van jeugdhulp door substitutie van individuele jeugdhulptoewijzingen en het ontwikkelen van onderwijs-zorg-arrangementen met als uiteindelijke doel het ontwikkelen van een integrale aanpak onderwijs-jeugdhulp.*

Dit is en blijft een dossier waar we moeizaam voortgang boeken. Voor individuele leerlingen worden er in samenspraak wel onderwijs-zorgarrangementen afgesloten, maar collectivering van dit soort afspraken blijft een lastige kwestie. In het speciaal onderwijs cluster 3 (W.A. van Lieflandschool en De Wingerd) loopt dit reeds enige tijd naar behoren, kijkend naar de beschikbare voortgangsrapportages (zie ook het onderdeel SO/VSO).

Echter in het regulier onderwijs lukt het onvoldoende om dit breed van de grond te tillen. Op de Simon van Hasselt loopt een pilot met Molendrift en ook op CSG Wessel Gansfort zijn gesprekken gaande over mogelijke collectivering. De pilot Op Wessel Gansfort met Team 050 is gestart en tot nu toe is men tevreden over het verloop. Ook de gemeente Groningen zit aan tafel, de pilot maakt deel uit van de Verlengde Schooldag.

Op de Simon van Hasselt wordt samengewerkt met Molendrift bij die leerlingen waar er twijfel is over mogelijke schakeling naar het VSO. Er wordt ingezet op o.a. taakaanpak, communicatie met

volwassenen/medeleerlingen en welbevinden. Op dit moment zitten hier vijf leerlingen in de ondersteuning. Het is nog te vroeg om vast te stellen of er op deze manier minder leerlingen worden verwezen naar VSO. Er kan echter wel veel beter vastgesteld worden wat wel/niet werkt bij een leerling en of een leerling leerbaar is wat betreft bepaalde vaardigheden.

3. *Onderzoek naar onderwijs-zorgarrangementen in VO*

Dit punt maakt geen deel uit van de oorspronkelijke activiteiten in het Pact, maar is dit schooljaar gestart en wel relevant in het kader van onderwijs-jeugdhulp. In het regulier VO is nl. onderzoek gestart naar leerlingen die wel (technisch) staan ingeschreven bij de scholen, (tijdelijk) geen onderwijs op de locatie krijgen maar elders onderwijs volgen (bijvoorbeeld bij: zorgboerderijen, REA college, Horizon). Stand van zaken in december dat dit voor 39 leerlingen geldt (volgens opgave van de scholen zelf). Er wordt op dit moment verdiepend onderzoek uitgevoerd naar waar deze leerlingen daadwerkelijk onderwijs/dagbesteding volgen en hoe het onderwijs-zorgarrangement er uitziet. We zien een toename van onderwijs-zorgarrangementen, waar ook het samenwerkingsverband financieel aan bijdraagt. In december 2021 is dit onderzoek tevens uitgebreid naar het VSO (voor die leerlingen die horen bij SWV VO Groningen Stad).

'GO SLOW TO GO FAST!'

MBO

1. *Bestendinging en doorontwikkeling van School als Wijk (SAW) op alle mbo-scholen in de provincie Groningen, in de gemeente Groningen uitgevoerd door WIJ-Groningen.*

Er heerst over en weer een grote mate van tevredenheid over School als Wijk. De financiering kent nog geen structureel karakter, maar is wel geborgd tot januari 2023. Recent is een (interne) halfjaarlijkse rapportage opgeleverd.

In 2021 is veel onderzoek gedaan naar het welzijn van studenten waardoor er 'onderzoeksmoeheid' is ontstaan. Dit heeft gemaakt dat de respons vanuit de studenten te laag was om dit rapport te publiceren. Het gebruik van SAW is in lijn met vorige periode en de signalen over de tevredenheid bij studenten en de MBO medewerkers is hoog. Zeker in de schoolsluitingsperiode is er veel werk verzet door de SAW-ers.

Na twee jaar gesprekken voeren op ambtelijk en bestuurlijk niveau met de RMC regio Noord en Midden Drenthe is er weinig positiefs te melden over hun bijdrage aan SAW activiteiten voor hun burgers die in Groningen naar school gaan. Alleen de gemeente Assen is bereid om (op basis van individuele casuïstiek) te gaan betalen. De overige gemeenten zijn niet daartoe bereid. Dit gaat gevolgen hebben voor inzet en ondersteuning vanaf schooljaar 2022-2023.

2. *Inrichting van een Expertise- en Consultatie Team MBO*

Het Expertise- & Consultatieteam in het MBO is met twee medewerkers bemensd, recent is een vacature in het team ingevuld. Er vindt o.a. afstemming plaats met het Expertise- & Consultatieteam van het VO.

SO/VSO

1. *Continuering en uitbreiding van reguliere ondersteuning vanuit stedelijke SO/VO-WIJ-teams (met specifieke expertise) naar (v)so-scholen in de gemeente Groningen en het OPDC van SWV VO Groningen Stad, uitgevoerd door WIJ-Groningen.*

Ten behoeve van het OPDC van SWV VO Groningen Stad en VSO Erasmus en Diamantcollege (RENN4) wordt extra inzet vanuit WIJ uitgevoerd. Het gaat om een inzet van 0,67 fte per locatie, oftewel een bedrag van € 69.560 (voor Diamantcollege, Erasmusschool, en het OPDC). Totaal gaat het voor het schooljaar 2021-2022 om € 208.680 euro. In de afgelopen jaren is er sprake geweest van 50% cofinanciering vanuit VSV-middelen. Tot het einde van schooljaar 2021-2022 is het geregeld, maar ook hier is structurele financiering niet geborgd.

2. *(Door)ontwikkeling van vormen van collectieve ondersteuning in het speciaal onderwijs cluster 3-scholen*

Binnen drie cluster 3-scholen in het speciaal onderwijs is een vorm van financiële collectivering van de jeugdhulpkosten georganiseerd (De Wingerd, W.A. van Lieflandschool en de Groninger Buitenschool). De gesprekken met een vierde cluster 3 school (Mytylschool 'Prins Johan Friso') zijn gaande. Tevens is voor de lopende trajecten monitoring ontwikkeld.

Daarnaast vindt er inhoudelijk onderzoek plaats naar (dreigende) schooluitval in het SO cluster 4. Op deze manier wordt getracht zicht te krijgen op de lopende en benodigde jeugdhulp in cluster 4 onderwijs. Ten derde zijn er acties ingezet om het aantal thuiszitters terug te dringen en te voorkomen in het primair onderwijs, o.a. door de ontwikkeling van het DOE-expertteam (doel is een dekkend netwerk onderwijs-zorg), een tussenvoorziening MKD-RENN4 (jonge kinderen vanuit zorg onderbrengen in combi onderwijs-zorg). Ten slotte de voorziening voor hoogbegaafden (De Gaffel). Hier ontvangen dertien kinderen onderwijs i.c.m. intensieve jeugdhulp. Er vindt een inhoudelijke analyse op de problematiek plaats, zodat voor deze leerlingen het onderwijsperspectief weer leidend wordt.

Algemeen gemeente & onderwijs

1. *Er is een gezamenlijk model voor vroegsignalering (i.s.m. jeugdhulp, onderwijs, leerplicht/RMC, WIJ, JGZ) ontwikkeld waarin vroegsignalering van (complexe) problematiek en trauma en de opvolging wordt vormgegeven.*

Dit gezamenlijke model voor vroegsignalering is in ontwikkeling, verwachting is dat aan het einde van het eerste kwartaal van 2022 een eerste proeve wordt opgeleverd.

2. *Project stapeling sociaal domein (Instituut Publieke Waarden)*

Na de zomer 2021 wordt gekeken of het, daar waar het gaat om geconstateerde stapeling van indicaties bij (dreigende) thuiszitters, het onderwijs betrokken kan worden om te komen tot integraal maatwerk. Hierbij wordt ook gekeken naar de doorzettingsmacht in dergelijke maatwerktrajecten. Dit hangt samen met de doorzettingsmacht zoals beschreven onder het kopje Kerngroep gemeenten-onderwijs. Twee leden van de stuurgroep (beleidsmedewerker Passend Onderwijs gemeente Groningen en hoofd Leerlingzaken) worden betrokken bij casussen waarin onderwijs deel uitmaakt van de problematiek. Zij maken de verbinding met de onderwijspartners van de stuurgroep. Dit is tot dusver een aantal keren het geval geweest.

3. *Evaluatie van eerder beschreven rollen en taken van de diverse partners in het Thuiszitterspact 2.0 Groningen*

Op 19 april 2021 is een evaluatie van de bestaande afspraken van Leerplicht, WIJ en GGD met de onderwijssectoren PO, VO en MBO uitgevoerd. Daarbij zijn de bestaande afspraken opnieuw tegen het licht gehouden en zijn er verbeterpunten per onderwijstype vastgesteld. 'Overall' kunnen we stellen dat er tevredenheid heerst bij de verschillende partners. Dit was ook: AOJ teams VO werken goed. Partners zijn tevreden, ook te zien in de evaluatie van najaar 2019. Bij zeer complexe casuïstiek en/of na doorverwijzing treden de meeste knelpunten op. Bij complexe situaties lopen we ook regelmatig tegen de grijze gebieden tussen onderwijs en jeugdhulp aan en belemmerende wet- en regelgeving. In zowel PO, VO als MBO heeft de evaluatie geleid tot aanscherping van de onderlinge afspraken.

4. *Start van een provinciale werkgroep met de GGD, gemeenten en de drie samenwerkingsverbanden PO en VO*

N.a.v. de provinciale evaluatie van 'Jij en je Gezondheid' is een provinciale werkgroep met de GGD, gemeenten en de drie samenwerkingsverbanden PO en VO ingesteld. Vanuit DB PG&Z is de opdracht gegeven om te komen tot een nadere invulling van de taken, de contactmomenten, preventie, verzuim en triage in de ondersteuningsstructuur. Tevens formuleert de werkgroep aanbevelingen t.a.v. de vervolginrichting van de wettelijke en facultatieve taken van de GGD in het onderwijs.

Twee leden van de stuurgroep participeren in deze provinciale werkgroep. Recent is een memo aan de verschillende achterbannen voorgelegd om helderheid te scheppen over de feitelijke en wettelijke taken van de GGD in het onderwijs. Nevendoelen zijn om de basisinzet van de GGD in het

onderwijs vast te leggen en te onderzoeken of het mogelijk is om te komen tot een provinciaal verzuimprotocol.

Kerngroep gemeenten-onderwijs (provinciale aanpak)

Onder de vlag van de provinciale kerngroep gemeenten-onderwijs hangen op dit moment drie werkgroepen (zie hieronder). De kerngroep gemeenten-onderwijs vervult hierbij een coördinerende en stimulerende rol. Vanuit de kerngroep zijn er 'linking pins' in de verschillende werkgroepen. Twee leden van de stuurgroep Thuiszitterspact 2.0 maken als 'linking pin' deel uit van de kerngroep gemeenten-onderwijs.

1. Het organiseren van doorzettingsmacht (doorbraakaanpak) van onderwijs (PO en VO) in de verbinding met de gemeente/jeugdhulp

Het wordt een wettelijke plicht dat swv's doorzettingsmacht organiseren, zowel binnen de onderwijskolom als in de verbinding met jeugdhulp (gemeente). Binnen de onderwijskolom is dit reeds vastgelegd, in de verbinding met jeugdhulp/gemeente nog niet. Uiteindelijk resultaat moet zijn dat er één gremium komt wat in de verbinding onderwijs-jeugdhulp een besluit kan forceren. De werkgroep doorbraakaanpak gaat rond deze tijd van start, we waren nog in afwachting van landelijke richtlijnen.

2. Het opstellen van een privacyconvenant voor alle partners binnen het pact in de verbinding met jeugdhulp.

Een werkgroep met deskundigen (Functionarissen Gegevensbescherming & Privacy Officers vanuit gemeenten en onderwijs) heeft het afgelopen jaar hard gewerkt aan de opdracht om te komen tot een provinciaal privacyconvenant (incl. de gemeente Noordenveld) o.b.v. het landelijke modelconvenant. In dit landelijke model is opgenomen dat samenwerkingsverbanden (mede namens de schoolbesturen) en gemeenten de primaire partijen zijn om het privacyconvenant te ondertekenen. Het privacyconvenant zelf is - op moment van schrijven - zo goed als gereed. In de vier bestuurlijke OOGO's zal het convenant worden ondertekend door de partners die in de regio van het OOGO werkzaam zijn. De verschillende onderwijssoorten hebben de huidige situatie inzake het casuoverleg in beeld gebracht. Met name voor het MBO was dit complex, daar er geen eenduidige vorm voor dit overleg is over de MBO-locaties heen. Het MBO heeft uiteindelijk besloten om de aspecten van dit privacyconvenant onder te brengen in het reeds afgesloten VSV-convenant. Het privacyconvenant voorziet na gereedkoming 'slechts' in de juridische borging van de gegevensdeling. De opdracht van de werkgroep strekt in principe ook niet verder. Een succesvolle borging ligt echter besloten in het inbedden in de bestaande procedures in lijn met het privacyconvenant. Het is van belang dat alle partijen er vertrouwd mee raken en er naar handelen in de praktijk. Vanuit de werkgroep zal er in de periode na ondertekening nog aandacht worden besteed aan de verdere implementatie van het privacyconvenant.

3. De aansluiting jeugdhulp-onderwijs in het speciaal onderwijs

De werkgroep jeugdhulp in het speciaal onderwijs loopt forse vertraging op. Verschillende trekkers (zoals Willeke Doornbos als directeur-bestuurder van SWV VO Ommelanden en Marië Zegers van de gemeente) hebben andere betrekkingen aanvaard. Er ligt inmiddels een nieuw concept plan voor in de kerngroep gemeenten-onderwijs, dat voortbouwt op de huidige aanpak binnen de cluster 3 scholen in de stad Groningen. Het eerder beschreven tijdpad gaat daarbij niet gehaald worden. Los van de provinciale aanpak, wordt er op schoolniveau wel gewerkt aan de verbinding onderwijs-jeugdhulp en mogelijke collectivering.

'WIE ÉÉN KIND/JONGERE REDT, REDT DE WERELD'

4. Aansluiting gemeente Groningen als inspiratieregio 'Met Andere Ogen' (MAO)

Dit punt is geen onderdeel van het oorspronkelijke Pact, maar wederom wel relevant om te vermelden. Rond de zomer ontvingen we het verzoek van René Peeters (bestuurlijk ambassadeur

Met Andere Ogen en auteur van het rapport Met Andere Ogen) om te overwegen om met Groningen inspiratieregio te worden. Binnen de stuurgroep hebben we dit afgewogen en we hebben besloten ons in elk geval voor een jaar te verbinden als inspiratieregio van Met Andere Ogen en deel te nemen aan de werksessies en de Communities of Practice van MAO, o.a. de CoP 'Bindende afspraken onderwijs en zorg'.

De zeven adviezen uit dat rapport, die we vanuit de stuurgroep van harte onderschrijven, luiden:

- a. Het verbreden van teams (interprofessioneel).
- b. Inperken vrijstellingen op basis van artikel 5a.
- c. Betrekken ouders en kinderen is essentieel om resultaat te behalen.
- d. Brede lokale afspraken over jeugd onder regie gemeente.
- e. Monitoring op het niveau waarop gezamenlijke afspraken zijn gemaakt.
- f. Budgetten en beleid moeten poreuze randen hebben.
- g. Coalitie omvormen: van denken naar doen.

Het aansluiten van de gemeente Groningen als inspiratieregio Met Andere Ogen leidde tot het volgende nieuwsbericht: <https://www.aanpakmetandereogen.nl/nieuws/265/regio-groningen-sluit-zich-aan-bij-inspiratienetwerk>. Op de MAO regiopagina is het volgende bericht te vinden: <https://www.aanpakmetandereogen.nl/inspiratieregios/259/groningen>

Vervolgens is door Met Andere Ogen, op basis van één van de adviezen, een inspiratiefilmpje gemaakt op de Groninger Buitenschool. Dat is te vinden via: <https://vimeo.com/628904375>

'Still' inspiratiefilmpje Groninger Buitenschool 'Werken met 1 zorgaanbieder'